

บทที่ 1

The Olympic Movement

ประวัติศาสตร์โอลิมปิกในยุคคลาสสิก (The Ancient Olympics)

ก่อนหน้าคริสตศักราชกว่า 1,000 ปี การแข่งขันกีฬาได้ดำเนินการกันบนยอดเขา “โอลิมปัส” ในประเทศกรีซ โดยนักกีฬาจะต้องเปลือยกายเข้าแข่งขัน เพื่อประกวดความสมส่วนของร่างกาย และยังมีการต่อสู้บางประเภท เช่น กีฬาจำพวกมวยปล้ำ เพื่อพิสูจน์ความแข็งแรง ผู้ชมมีแต่เพียงผู้ชาย ห้ามผู้หญิงเข้าชม ดังนั้นผู้ชมจะต้องปีนขึ้นไปบนยอดเขา ครั้นต่อมาผู้นิยมมากขึ้น สถานที่บนยอดเขาจึงคับแคบเกินไป ไม่เพียงพอที่ผู้ดูและผู้ชมได้ทั้งหมด ดังนั้น ในปีที่ 776 ก่อนคริสตศักราช ชาวกรีกได้ย้ายที่แข่งขันลงมาที่เชิงเขาโอลิมปัส และได้ปรับปรุงการแข่งขันเสียใหม่ให้ดีขึ้น โดยให้ผู้เข้าแข่งขันสวมกางเกง พิธีการแข่งขันจัดอย่างเป็นระเบียบเป็นทางการ มีจักรพรรดิมาเป็นองค์ประธาน อนุญาตให้สตรีเข้าชมการแข่งขันได้ แต่ไม่อนุญาตให้เข้าแข่งขัน ประเภทกรีฑาที่แข่งขันที่ถือเป็นทางการในครั้งแรกนี้ มี 5 ประเภท คือ วิ่ง, กระโดด, มวยปล้ำ, พุ่งแหลน และขว้างจักร ผู้เข้าแข่งขันคนหนึ่ง ๆ จะต้องเล่นทั้ง 5 ประเภท โดยผู้ชนะจะได้รับรางวัล คือ มงกุฎที่ทำด้วยกิ่งไม้มะกอกซึ่ง ขึ้นอยู่บนยอดเขาโอลิมปัสนั่นเอง และได้รับเกียรติเดินทางท่องเที่ยวไปทั่วรัฐในฐานะตัวแทนของพระเจ้า

การแข่งขันได้จัดขึ้น ณ เชิงเขาโอลิมปัส แคว้นอีลิส ที่เดิมเป็นประจำทุก ๆ สี่ปี และถือปฏิบัติติดต่อกันมาโดยไม่เว้น เมื่อถึงกำหนดการแข่งขัน ทูกรัฐจะต้องให้เกียรติ หากว่าขณะนั้นกำลังทำสงครามกันอยู่ จะต้องหยุดพักรบ และมาคูนักกีฬาของตนเข้าแข่งขัน หลังจากเสร็จจากการแข่งขันแล้ว จึงค่อยกลับไปทำสงครามกันใหม่ ประเภทของการแข่งขันได้เปลี่ยนแปลงไปบ้างในระยะต่อ ๆ มา โดยมีการพิจารณาและลดประเภทของกรีฑาเรื่อยมา อย่างไรก็ดีในระยะแรก ๆ นี้ กรีฑา 5 ประเภทดังกล่าวที่จัดแข่งขันกันครั้งแรกก็ยังได้รับเกียรติให้คงไว้ ซึ่งเรียกกันว่า เพ็นตาธลอน หรือ ปัญจกรีฑา ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการรำลึกถึงกำเนิดของกรีฑา ในปัจจุบันนี้ก็ยังมีการแข่งขันกันอยู่แต่ประเภทของปัญจกรีฑาได้เปลี่ยนแปลงไปตามเวลา

การแข่งขันได้ดำเนินติดต่อกันมานับเป็นเวลาถึง 1,200 ปี จนมาในปี พ.ศ. 936 (ค.ศ. 393) จักรพรรดิธีโอโดซิอุสแห่งโรมันได้ทรงประกาศให้ยกเลิกการแข่งขันนั้นเสีย เพราะเกิดมีการว่าจ้างกันเข้ามาเล่นเพื่อหวังรางวัล และผู้เล่นปรารถนาเงินจ้างมากกว่าการเล่นเพื่อสุขภาพของตน รวมทั้งมีการพนันขันต่อ อันเป็นทางวิบัติซึ่งผิดไปจากวัตถุประสงค์เดิม คือ ผู้เข้าแข่งขันทั้งหลายต่างก็อยากได้ขอลอเรลซึ่งเป็นรางวัลของผู้ชนะ ด้วยเหตุนี้เอง พระองค์จึงสั่งให้ล้มเลิกการแข่งขันนี้เสีย ตลอดระยะเวลาที่มีการแข่งขันนั้น ได้จัดขึ้น ณ บริเวณที่แห่งเดียว คือ เชิงเขาโอลิมปัส แคว้นอีลิส จึงเรียกการแข่งขันตามชื่อของสถานที่ว่า “การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก”

โอลิมปิกสมัยใหม่ (Modern Olympics)

หลังจากโอลิมปิกโบราณได้ล้มเลิกไปเป็นเวลาถึง 15 ศตวรรษ โอลิมปิกยุคใหม่ก็เกิดขึ้น โดยมีนักกีฬาคนสำคัญของฝรั่งเศสชื่อ บารอน ปีแอร์ เดอ คูเบอร์แตง ท่านขุนนางผู้นี้เกิดในกรุงปารีส เมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2406 (ค.ศ. 1863) สนใจประวัติศาสตร์ ปัญหาการเมืองและสังคม ในปี พ.ศ. 2432 (ค.ศ. 1889) ท่านอายุได้ 26 ปี ได้เกิดความคิดที่จะฟื้นฟูการแข่งขันโอลิมปิก ซึ่งได้ล้มเลิกมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 936 (ค.ศ.393) โดยติดต่อกับบุคคลสำคัญของประเทศอังกฤษ , สหรัฐอเมริกา และฝรั่งเศส เป็นเวลาถึง 4 ปี ในที่สุดได้เปิดการประชุมอย่างไม่เป็นทางการขึ้น ที่ตำบลซอร์บอนน์ ในกรุงปารีส เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2435 (ค.ศ. 1892) และประกาศ ณ ที่นั้นว่า การแข่งขันโอลิมปิกซึ่งได้หยุดมานานกว่า 15 ศตวรรษ จักได้ฟื้นขึ้นใหม่เป็นการปัจจุบัน และแผนการของงานโอลิมปิกปัจจุบันนั้น ได้เป็นที่ตกลงกันในที่ประชุมจำนวน 15 ประเทศ ณ ตำบลซอร์บอนน์ ประเทศฝรั่งเศส คณะกรรมการผู้ริเริ่ม ได้ลงมติว่า ให้ทำการเปิดการแข่งขันโอลิมปิกปัจจุบันขึ้น โดยกำหนด 4 ปีต่อ 1 ครั้ง โดยให้ประเทศสมาชิกหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพ แต่การเปิดแข่งขันครั้งแรกให้เริ่ม ณ กรุงเอเธนส์ ใน พ .ศ. 2439 (ค.ศ. 1896) เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งการกำเนิดกีฬาโอลิมปิกเมื่อครั้งโบราณ จากนั้นเป็นต้นมา การแข่งขันและวิธีเล่นกรีฑาก็พัฒนาไปอย่างกว้างขวาง และการแข่งขันทุก ๆ ครั้ง ให้ถือเอากรีฑาเป็นกีฬาหลัก ซึ่งจะขาดเสียมิได้ในการแข่งขันแต่ละครั้ง

กีฬาโอลิมปิกกับประเทศไทย

ประเทศไทยส่งนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งแรก ในการแข่งขันครั้งที่ 15 ณ กรุงเฮลซิงกิ ประเทศฟินแลนด์ ระหว่างวันที่ 19 กรกฎาคม - 3 สิงหาคม ค.ศ. 1952 (พ.ศ. 2495) และได้เข้าร่วมแข่งขันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ยกเว้น การแข่งขันครั้งที่ 22 ณ กรุงมอสโก สหภาพโซเวียต (ประเทศรัสเซียในปัจจุบัน) เมื่อปี ค.ศ. 1980 (พ.ศ. 2523) เพราะปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ ที่ไทยผูกพันกับสหรัฐอเมริกา จึงร่วมกันบอยคอตหรือคว่ำบาตร (Boycott) สหภาพโซเวียต ชาตินิยมอำนาจของค่ายคอมมิวนิสต์ ทำให้กองทัพนักกีฬาไทยงดเว้นไม่เข้าร่วมแข่งขันในครั้งนั้น

ที่มาของคำว่า Olympiads

คำว่า **Olympiads** หมายถึงช่วงเวลา 4 ปี นับจากเวลาที่เริ่มต้นจัดแข่งขันโอลิมปิกครั้งแรก ไปถึง การแข่งขันครั้งที่สอง โดย แต่ละ ปีจะมีตัวเลขโรมันคอยกำกับอยู่เสมอแต่ในปีที่การแข่งขันถูกยกเลิกไป แต่ตัวเลขโรมันยังคงต้องกำกับอยู่เสมอ เช่นปี ค .ศ. 1916 ซึ่งเป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่ แต่ช่วงเวลา ระหว่างปี 1912-1916 ยังเรียกว่าเป็นปี Olympiads ของยุค ใหม่อยู่ดี แต่คำว่าโอลิมเปียนี้ ใช้ไม่ได้ กับการแข่งขันโอลิมปิกฤดูหนาว

สัญลักษณ์โอลิมปิก (Olympic Symbols)

สัญลักษณ์กีฬาโอลิมปิก เป็นรูปวงกลม 5 ห่วงคล้องกันอยู่ 2 ชั้น ชั้นบนมีอยู่ 3 ห่วง ชั้นล่าง 2 ห่วง ประกอบด้วยสีของ ห่วง 5 สี ด้วยกันคือ สีน้ำเงิน สีเหลือง สีดำ สีเขียวและสีแดง ตั้งอยู่บนพื้นขาว ผู้ออกแบบสัญลักษณ์นี้ก็คือ คูเบอร์- แดง "บิดาแห่ง กีฬาโอลิมปิก" โดยอธิบายว่า ห่วงทั้ง 5 หมายถึง 5 ทวีปที่มาร่วม การแข่งขัน ส่วนสีทั้ง 5 หมายถึงสี ของ ธงชาติที่อย่างน้อยที่สุด ธงชาติแต่ละประเทศก็ต้องมีสีใดสีหนึ่งใน 5 สีเหล่านี้

ธงโอลิมปิก (Olympic flag)

ธงผืนแรกผลิตขึ้นจากร้าน บอนมาร์เชอร์ ซึ่งตั้ง อยู่ที่กรุงปารีส มีความยาว 3 เมตร และ กว้าง 2 เมตร ถูกชักขึ้นยอดเสาครั้งแรก ในการแข่งขันปี 1920 ที่เบลเยียมเป็นเจ้าภาพ

ธงโอลิมปิกมีผืนธงเป็นสีขาว ขนาดมาตรฐานยาว 3 เมตร กว้าง 2 เมตร ส่วนเครื่องหมายห้า ห่วงคล้องกันอยู่บนกลางธง ขนาด 2 เมตร กว้าง 0.60 เมตร มีสีฟ้า สีเหลือง สีดำ สีเขียว สีแดง ตามลำดับจากซ้ายไปขวา คล้องไขว้กันอยู่ตรงกลางสองแถว แถวบน 3 ห่วง แถวล่าง 2 ห่วง ห่วงสีที่ คล้องกันอยู่ตรงกลางธงบนพื้นธงสีขาว รวมเป็น 6 สี โดยแท้จริงแล้ว ห้าห่วงหมายถึง ห้าส่วนของ โลกที่อยู่ในโอบอ้อมของ “โอลิมปิกนิยม” มิจะจงเป็นห้าทวีปในโลกอย่างที่เข้าใจกัน แต่บังเอิญ ห้าทวีปนี้ก็เป็นห้าส่วนของโลกก็เลยอนุโลมกันไปเช่นนั้น ส่วนสีที่ห่วง 5 สี มิได้หมายถึงสีประจำ

ทวีป ซึ่งสี่ทั้งหมด 6 สี รวมทั้งสีขาวที่เป็นพื้นธง หมายความว่า ธงชาติของประเทศต่าง ๆ ในโลก ประกอบด้วยสีใดสีหนึ่งหรือมากกว่านั้นในจำนวนหกสีนั้น และไม่มีธงชาติของประเทศใดที่มีสี นอกเหนือไปจากหกสีนี้

ด้านล่างของห้วงมีคำอยู่ 3 คำ ซึ่งเป็นภาษาโรมัน แต่ละคำมีความหมายดังต่อไปนี้

Citius (swifter) : ความเร็ว ผู้เข้าร่วมการแข่งขันต้องวิ่งให้เร็วที่สุด

Altius (higher) : ความสูง ผู้เข้าร่วมการแข่งขันต้องทำให้สูงที่สุด

Fortius (stronger) : ความแข็งแรง ผู้เข้าร่วมการแข่งขันต้องมีความแข็งแรงที่สุด

ตราโอลิมปิก (Brand Olympics)

เครื่องหมายที่นำเอาสัญลักษณ์ของโอลิมปิก คือ รูป 5 ห่วง ไปประกอบสัญลักษณ์อื่นๆ ซึ่งแล้วแต่เจ้าภาพ จะกำหนดขึ้นมา เช่น เทรียธู เป็นต้น

ไฟโอลิมปิก (Olympic fire)

สัญลักษณ์ที่สำคัญที่สุดของการแข่งขันคือ ไฟโอลิมปิก โดยในยุคโบราณทำเพื่อ บูชา เทพธิดาเฮรา แต่ในโอลิมปิกยุคใหม่ ไฟโอลิมปิกมีขึ้นในปี 1928 ที่อัมสเตอร์ดัม พิธีการจุดไฟโอลิมปิก มีขึ้นครั้งแรก ในปี 1936 และมีการวิ่งคบเพลิงด้วย โดยใช้นักวิ่ง 3000 คนรับไฟต่อจาก การจุด ครั้งแรกที่กรีซ

เหรียญรางวัล (Medal)

เป็นสิ่งสำคัญ สิ่งสุดท้ายที่นักกีฬาจะได้รับ หลังจากประสบความสำเร็จในการแข่งขัน โดยมอบให้กับ นักกีฬาอันดับ 1-3 ของการแข่งขันแต่ละชนิดกีฬา โดยเหรียญทอง และเหรียญเงินทำด้วยเงินบริสุทธิ์ และฝังทองคำไว้ตรงกลาง โดยด้านหน้าของเหรียญโอลิมปิกทุกครั้งจะเป็นรูปเทพธิดาเฮรา นิก บนแบล็กกราวด์สนามกีฬาเอเธนส์ ส่วนอีกด้านหนึ่ง แล้ว แต่เจ้าภาพจะออกแบบกันเอง

ตัวนำโชค (Mascot)

ตัวนำโชค หรือที่เรียกว่า mascot เป็นสัญลักษณ์ หนึ่งของการแข่งขันโอลิมปิก เริ่มต้นมีใช้ในการแข่งขัน ปี 1932 มีชื่อว่า smoky เป็นตัวนำโชคของหมู่บ้านนักกีฬาที่ลอสแอนเจลิส ทั้งหมดก็คือประวัติ ความเป็นมา หรือเป็นตำนานของโอลิมปิกอันเก่าแก่ที่ผ่านมา

福娃 Fuwa

